

VODNI AGENT



Dragi čitaoci,

sa zadovoljstvom želim da vam predstavim novi broj Biltena Vodni agent. U medjuvremenu, od prošlog broja do sada, bili smo veoma aktivni. Projektne aktivnosti se šire, projekat razvija svoje dodatne vrednosti, umrežavamo sve više škola. Aplikacija postaje sve dinamičnija a po brojevima koji predstavljaju potrošnju vode u razredima vidimo da deca zaista ozbiljno shvataju svoj zadatak Vodnih agenata. Sve sam više uverena da su edukacija u koju se uključuju od malih nogu i korigovanje svakodnevnog ponašanja kad je potrošnja vode u pitanju, pravi put ka odgovornim odraslim ljudima. Jedino tako možemo sprečiti crne prognoze, koje bi mogle imati karakteristike prave humanitarne katastrofe. U tom smislu je i podsećanje na značaj zaštite, čuvanja i racionalne potrošnje vode veoma važno. To posebno potvrđuje i činjenica da Poveljom UN od 1992. godine obeležavamo i Svetski dan vode (World Water Day). Ove godine Svetski dan voda 22. mart, bio je posvećen konekciji Voda i Poslovi (Water and Jobs). Tim povodom su članovi tima Vodne agencije bili prisutni na više manifestacija i dogadjaja u regionu, predstavljajući naš projekat.

Takodje, povodom obeležavanja Dana planete Zemlje, 21. aprila 2016, a u okviru redovnog okupljanja članova ICPDR-a u Ljubljani, na radionici za učesnike predstavili smo projekat Vodni agent Dunavske regije.

I dok još uvek ima onih koji se pitaju zašto bismo štedeli vodu, kad nije čak ni skupa, podsećanje da postoji mnogo dalekih krajeva na planeti gde je ljudima neizmerna sreća ukoliko imaju pijaču vodu na slavinama u kući. Ili ako čak, tu sasvim blizu nas, imaju zdravu pijaču vodu na slavinama u svojim kućama.

Zahvaljujemo i ovog puta na gostoprимstvu i podršci redakciji Ekolista.

Lep pozdrav

Majda Adlešić, urednica Biltena Vodni agent

IMPRESUM:

Izдавач: "Vodna agencija"

Sekule Vitkovića 26

Novi Sad

Telefon: +381 61 229 0829

Email: info@vodnaagencija.org

Uredjuje redakcijski odbor

Urednik: Majda Adlešić

Graphic design: Jan Marčok

Marketing i plasman : Jan Marčok

Servis i usluge "Aspress" doo Bački Petrovac

Časopis izlazi dvomesečno

Štampa: Maxima maximagraf@gmail.com

Sadržaj:

IZMEĐU DVA BROJA.....3



DRUŠTVENA ODGOVORNOST
PREMA VODI U REGIONU.....4



UDRUGA "UZOR".....9



UZOR HRVATSKE

JCI OpeNS.....10

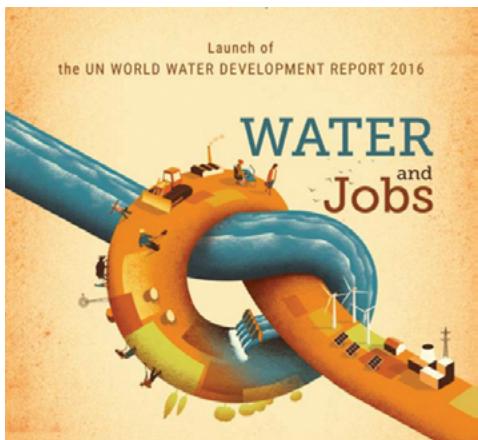


ENERGO GO.....11



IZMEĐU DVA BROJA

Svetski dan voda, 22. mart je svakako jedan od najznačajnijih datuma kojim se široj javnosti skreće pažnja ka značaju očuvanja i zaštite ovog prirodnog resursa. Podsećanja radi, nakon Konferencije UNCED U Rio de Janeiro, 1992. god. usvojena je Rezolucija kojom je već naredne 1993. 22. marta, počelo obeležavanje Svetskog dana vode (International World Water Day). Po preporuci iste Konferencije voda je uvrštena i u Agenda 21, poglavljem 18 (Chapter 18, Fresh Water Resources). Sve o aktivnostima koje se sprovode širom sveta, tokom cele godine može se naći na <http://www.unwater.org/worldwaterday>. Ove godine tema je bila Water & Jobs (Voda i Poslovi). Dobrim delom u duhu te teme bile su i aktivnosti koje su članovi Vodne agencije sprovodili i u njima učestvovali tokom obeležavanja ovog značajnog datuma.



Pod pokroviteljstvom grada Kruševca i Službe za ekologiju, održivi razvoj i energetiku organizovano je obeležavanje Svetskog dana vode od 18. 03 do 23. 03. 2016 u školama i predškolskim ustanovama ali i javnim preduzećima i institucijama grada Kruševca. Tom prilikom je 22. marta, u OŠ „Dragomir Marković“ održano predavanje o projektu Vodni agent – društvena odgovornost prem avodi u regionu. Predavanje koje je održala Majda Adlešić, bilo je svojevrsna interaktivna radionica sa decom nižih razrednih grupa, veoma slična onima kakve se inače praktikuju u sklopu projekta. Tom prilikom, uključene su i dve škole u projekat, pored OŠ „Dragomir Marković“, koja je tokom testiranja mernog uredjaja već bila učesnik projekta, projektu se priklučila i OŠ „Jovan Popović“. Predavanju je prethodio obilazak akumulacije Ćelije i pogona za preradu vode JKP „Vodovod – Kruševac“ u Majdevu gde smo zajedno sa učenicima

srednjih škola upoznali proces dobijanja pijaće vode na teritoriji grada Kruševca i Rasinskog okruga. To je jedan od najsavremenijih sistema prerade vode u Srbiji a rezultat je visoko kvalitetna pijaća voda, ne samo u Srbiji već i regionu. Upravo su u postupku postavljanja uslova za izgradnju pogona za prečišćavanje otpadnih voda, prvog takve vrste u Srbiji. Više o aktivnostima može se videti na <http://www.vodovodks.co.rs/>. Nadamo se da će se uskoro naći prostora i za saradnju ovog javnog preduzeća i projekta Vodni agent.



Svetski dan vode svečano i nesvakidašnje obeležen je i u Celju, u Muzeju novije istorije, tačnije Muzeju za decu – Hermanovom brlogu. Otvorena je izložba o vodi, „Herman Lisjak vodi po vodi“. Izložba skreće pažnju na problematiku savremenog društva uz istovremeno podsticanje na odgovornije upravljanje vodama. U tom smislu se i naš merni uredjaj i projekat Vodni agent našao u sadržaju izložbe. Deca prilikom posete uz pomoć Hermana Lisjaka mogu uporediti potrošnju vode te uvideti razliku u količini potrošene vode ukoliko samo malo koriguju svoje ponašanje tokom korišćenja vode. Deca takodje stiču u Hermnovom brlogu znanja o važnosti vode i njene primene u higijeni, ishrani, poljoprivredi, ekonomiji,

turizmu, sportu. I koliko je važno sprečiti nestaćicu i zagadjenje. Izložba je otvorena do kraja 2017. godine. Više o tome na <http://www.muzej-nz-ce.si/>



VODNI AGENT

DRUŠTVENA ODGOVORNOST PREMA VODI U REGIONU

Osnovna ideja projekta Vodni agent je uspostavljanje medjunarodne saradnje i povezivanje kroz podsticanje na promišljanje svakodnevnih postupaka i sugerisanje na promene ponašanja u pravcu racionalnog i savesnog ophodjenja sa vodama.

Kome je namenjen projekat?

Projekat je namenjen svima. Aktivni učesnici u projektu su deca predškolskog i školskog (III razred osnovne škole) uzrasta, koji su kao ciljna grupa veoma prijemčivi za saradnju. Edukacijom i osvećivanjem dece stvaramo buduće odrasle ljude sa već formiranom sveštu o vodi kao prirodnom dobru koje nije neiscrpno a strateški je značajno i neophodno za opstanak ljudske vrste ali i čitave planete. Edukovanjem dece utičemo i na njihovo neposredno okruženje te tako indirektno obrazujemo takoreći čitavu lokalnu zajednicu. Takodje, lokalne samouprave, uprave gradova kao legitimni organi vlasti i upravljanja sa kojima je neophodno uspostaviti komunikaciju u cilju lakšeg i efikasnijeg sprovodjenja projekta. Preduzetnici i privredni subjekti koji će u podršci projektu videti mogućnost promovisanja u čitavom regionu.

Zašto je bitno baviti se temom vode , kad na primer, za telefonke račune izdvajamo mnogo više novca nego za račune za vodu i komunalije?

Voda je posebno značajan resurs neophodan **u svakodnevnom životu** kroz aspekt pijače i tehničke vode, **u proizvodnji hrane** ali i **saobraćaju, turizmu** i važno je na vreme skrenuti pažnju na neophodnost odgovornog ophodjenja prema vodi u smislu racionalne potrošnje, smanjenog tj. eliminisanog zagadjenja i savesnog upravljanja. Nedostatak pijače vode je problem sa kojim će se do 2030. godine suočiti polovina stanovništva na Zemlji. Za upotrebu je dostupno manje od 1% vode. Prosečna potrošnja vode u Evropi je 150l/dan, a potrošnja vode je 2 puta brža od proizvodnje. Rano obrazovanje dece iz oblasti zaštite životne sredine je temelj obrazovanja za održivi razvoj.

Šta smo do sad postigli:

1. Primenom projekta tokom tri školske godine u 4 države u regionu uključeno je nekoliko desetina osnovnih škola od mesta Strunjana na granici Slovenije i Italije do Kruševca u Srbiji, preko Koprivnice u Hrvatskoj i Bijeljine u BiH.
2. Indirektno je uključeno i informisano nekoliko hiljada korisnika iz navedenih grupa učesnika (škole, lokalne samouprave, mediji)
3. Potrošnja vode je smanjena za 15 do 35% u odnosu na potrošnju pre sprovodjenja projekta.
4. Deca sa učiteljima se samostalno uključuju u projekat i preko aplikacije na www.vodnaagencija.org unose podatke i povezuju sa vršnjacima u regionu.
5. Informisanje javnosti je kroz sve dostupne medije, elektronske i stampane. Pored web strane postavljena je fb stranica Vodna Agencija, <https://www.facebook.com/Vodna-Agencija>
6. Projekat je u Srbiji, u AP Vojvodini kroz 4 konkursa bio podržan od resornih organa uprave, tj. dva resorna Pokrajinska sekretarijata u AP Vojvodini.
7. U oktobru 2015. godine organizovali smo I medjunarodnu konferenciju koordinatora Vodni agent, u Celju. Prisustvovalo je 48 učesnika, i izloženo je 13 referata.
8. Od marta 2016. god. u saradnji sa časopisom Ekolist stampamo Bilten Vodni agent koji će izlaziti 6 puta godišnje.

Šta planiramo dalje?

1. Već započeto proširenje projektnih aktivnosti na ostale države Zapadnog Balkana uključivanjem novih škola i koordinatora u aktivnosti.
2. Postavljanje projekta povezivanjem 4 glavna grada na Dunavu - 4B (Beč, Bratislava, Budimpešta i Beograd)
3. Proširenje aktivnosti na prostoru Dunavske regije koji bi obuhvatio 20 država koje su direktno na Dunavu odnosno u Dunavskom sливу

Širenjem mreže koordinatora - Vodnih agenata i umrežavanjem osnovnih škola stvaramo mogućnost širenja informacija i umrežavanja privrednih subjekata i preduzetnika koji su spremni dati podršku projektu; upoznavanje sa investicionim potencijalima lokalnih samouprava i pojedinačnim školama i njihovim aktivnostima u oblasti zaštite životne sredine i energetske efikasnosti.

Vodni agenti OŠ I Vojvodjanska brigada iz Novog Sada

Tokom prvog polugodišta školske 2015/2016 godine, zahvaljujući sredstvima Pokrajinskog sekretarijata za urbanizam, graditeljstvo i zaštitu životne sredine, u OŠ I Vojvodjanska brigada iz Novog Sada, sproveden je projekat Vodni agent – Svaka kap vode vredi zato treba da se štedi. Projekat je kompletno realizovan na nivou tri odeljenja III razreda, u kojima su nam tehnički uslovi dopustili da postavimo merne uređaje. Tokom trajanja projekta, deca su imala kraće edukativne sadržaje u vidu interaktivnih radionica. Tom prilikom su pokazali zavidno poznavanje činjenica o vodi, količinama, upotrebi i korišćenju, proizvodnji, kruženju vode u prirodi, izvorima vode itd.. Beležili su podatke na mernim posterima, na dnevnom nivou a zatim unosili u aplikaciju jednom nedeljno. Zahvaljujući sredstvima kojima smo raspolagali, deci je nabavljen i materijal za kreativne radionice koje su oni samostalno sa učiteljicama sproveli u okviru svoje redovne nastave. Radovi koje su prezentovali u okviru posebnog časa bili su veoma kvalitetni, kreativni i sadržajni. Koncipirani na različite načine, uradjeni različitim tehnikama pokazali su da je to generacija koja stasava u buduće odgovorne odrasle ljude. Takodje su dobili i radne sveske sa osnovnim informativnim sadržajem o temi vode. Na osnovu obrade podataka o potrošnji vode dobijenih tokom projekta zabeležen je pad potrošnje i do 20% od „nulte“ odnosno one koju su imali pre usvajanja novih navika u potrošnji vode. Nakon projekta, učenici III-6 razreda odlučili su da nastave sa aktivnostima u projektu a njihovi drugovi Milica i Petar redovno unose podatke o potrošnji na web stranici Vodne agencije.

Ovo je bio drugi projektni ciklus koji smo sproveli u Vojvodini zahvaljujući sredstvima Pokrajinskog sekretarijata za urbanizam, graditeljstvo i zaštitu životne sredine AP Vojvodine.

M.A.

Svi koji su zainteresovani za projekat Vodni agent, dodatne informacije mogu dobiti putem emaila: info@vodnaagencija.org ili preko prijave na <http://www.vodnaagencija.org/sr/prijava/>



Ekološke aktivnosti u OŠ „Jovan Popović“ iz Kruševca

Osnovna škola „Jovan Popović“ u aprilu ove godine proslavila je 65ti rođendan. Iz godine u godinu menjala je izgled, rukovodioce, kadar, prima nove generacije učenika koje su podizale kriterijume i zahteve u pogledu obrazovanja i vaspitanja. Danas je to jedna moderna i veoma ugledna i uspešna škola u kojoj rade kreativni i za svoju profesiju veoma zainteresovani nastavnici svesni da je škola osnovni faktor obrazovanja i vaspitanja ali i eko – obrazovanja. Ona pruža značajne mogućnosti za sticanje određenih znanja, veština ali i izgradjivanje određenih navika. Razvoj ekološke svesti omogućen razvijanjem odgovornog odnosa učenika i nastavnika prema svom okruženju. Godinama unazad, svi koji su učestvovali u životu Škole zajednički su predizimali niz praktičnih aktivnosti (učešće u akcijama organizovanog sakupljanja i zbrinjavanja otpada – limenke, papir, plastika, elektronski otpad, racionalno korištenje energije i vode, uređenje školskog dvorišta i unutrašnjeg prostora škole, pripremanje predstava ekološkog sadržaja, izrada i izložba predmetascenografije i kostima recikliranjem, formiranje eko-baštice, izložba kućnih ljubimaca, obeležavanje značajnih međunarodnih datuma, učešće u raznovrsnim ekološkim manifestacijama i edukativnim predavanjima u organizaciji lokalne zajednice i udruženja, saradnja sa drugim školama...), a sa ciljem smanjenja pritiska na životnu sredinu, edukacije učenika i svih ostalih učesnika u aktivnostima podizanja ekološke svesti, pravilnog formiranja stavova prema životnoj sredini, podizanje nivoa ukupne ekološko-zdravstvene kulture, usvajanje prevencije zagadjenosti priorode kao stila života i način arazmišljanja naših učenika, nastavnika, roditelja, saradnika.. Naša škola je, zahvaljujući direktorki Snežani Stefanović Milovanović uradila mnogo na polju razvijanja ekološke kulture, svesti i savesti u poslednjih nekoliko godina.

Od ove godine, tačnije od Svetskog dana voda, 22. marta saradujemo i u projektu Vodni agent. Za sada koristimo jedan uredja za praćenje potrošnje vode, postavljen na slavini u učionici produženog boravka. Tu u proseku dnevno boravi oko 63 dece iz različitih razreda koje edukujemo i upućujemo u promenu svakodnevnih navika prilikom potrošnje vode. Beležimo potrošnju dnevno a na nedeljnog nivou unosimo u aplikaciju na internet stranici Vodne agencije. Iskreno se nadamo da će učenici svoje iskustvo prenosići drugovima u svojim razredima ali i svojim nastavnicima i ukućanima.

To je, još jedan praktičan primer, kojim edukujemo učenike, nastavnike i sve koji su u indirektnom ili direktnom kontaktu sa školom da je ekologija, pre svega način života. Svakodnevno se trudimo da razvijamo svest i preispitujuemo savest i postupke negujući ekološki misleće mlade osobe.

*Zorica Jovanović,
eko koordinatorka*

OŠ „BRAĆA RADIĆ“ KOPRIVNICA

Učiteljica: „Navedite jedan primjer susreta s vodom“.

Učenik 1. razreda: „Ja sam se družio s posebnom vodom još u maminom trbuhu:“

Naša škola jedna je od triju osnovnih škola na području grada Koprivnice, broji 889 učenika i nešto više od 60 nastavnika. U svom sastavu ima i dvije područne škole – Bakovčica i Starigrad.

Ekološka osviještenost naših učenika sve je veća i ogleda se u brojnim aktivnostima i projektima koje provodimo unutar razrednih odjela, na razini škole ili uključivanjem u rad lokalne zajednice na područjima zaštite i očuvanja prirode. Upravo je potreba osnaživanja suradničkih i suodgovornih odnosa između učenika, učitelja, roditelja te Škole i lokalne zajednice vidljiva i u viziji naše škole.

Već od prvog razreda učenici su uključeni u eko skupinu, a motivacija i interes za aktivan pristup ekologiji prate učenike do osmog razreda.

Redovito se uključujemo u akcije sakupljanja starog papira i tekstila, a posebno smo ponosni na činjenicu da smo u školskoj godini 2014./2015. bili treća škola u Hrvatskoj po količini sakupljenih starih baterija (u suradnji sa tvrtkom FRIŠ d.o.o Križevci). Također, uključili smo se u projekt „Unošenje starih sorti voćkarica u školski eko-sustav“ u suradnji sa Javnom ustanovom za zaštitu prirode KC-KŽ županije i Institutom za šumarstvo, Varaždin te posadili 10-tak stabala rijetkih i zaštićenih, zavičajnih vrsta. Sudjelovali smo i u Međunarodnom projektu Edu Tech. Brojne su aktivnosti terenske nastave s naglaskom na zaštiti prirode (od zimskog prebrojavanja ptica, spašavanja vodozemaca, uređenja travnjaka i cvjetnih gredica do sudjelovanja u Zelenoj čistki, Noći šišmiša, posjetima reciklažnom dvorištu, pročistaču vode i dr.). Organiziramo prigodne Božićne i Uskrsne radionice gdje učenici s roditeljima postupkom recikliranja stvaraju nove predmete od različitih prirodnih materijala i otpada.

Projekt „Škole za Afriku“ odličan je primjer na temelju kojega učenici mogu spoznati važnost vode, naročito pitke vode radi koje djeca u Africi trebaju pješačiti kilometrima.

U obilježavanju Koprivničkog klimatskog tjedna sudjelovat ćemo s nekoliko lijepih ekoloških aktivnosti. Riječ je o upoznavanju učenika s kompostiranjem i postavljanje kompostera u školsko dvorište, sadnji začinske i ljekovitog bilja te uređenju male poučne staze u školskom dvorištu (postavljanje pločica s podacima za 23 biljke). Na navedene sadržaje odlučili smo se potaknuti uključivanjem u projekt „VODNI AGENT“ u suradnji sa Udrugom za održivi razvoj Hrvatske i Koprivničkim vodama. Naime, tijekom provođenja projekta učenici su na različitim primjerima mjerjenja potrošnje vode te uspoređivanjem rezultata došli do spoznaje kako mogu svjesno utjecati na racionalno trošenje i potaknuti vlastitom odgovornošću prema očuvanju vode, ponudili neke ideje održivog razvoja. Odlučili smo odvajati biootpad kako bismo sami proizveli kompost za sadnju te sakupljati kišnicu za zalijevanje sadnica (nećemo zalijevati vodom iz slavine).

Dobrodošli u međunarodni projekt Vodni agent! Svi zainteresirani vrtići i škole mogu dobiti potrebne informacije i registrirati se putem e-maila uzor.hrvatske@vodnaagencija.org i na web stranici www.vodnaagencija.org



U samoj nastavi, učenici su konkretnе rezultate potrošnje vode koristili u gotovo svim nastavnim predmetima i tako projekt učinili primjenjivim u svakodnevnim situacijama. Radujemo se nastavku druženja s „Vodnim agentom!“

Učiteljice Ines Turk i Renata Blažinec

OŠ „Đuro Ester“ aktivna u mnogim projektima

Škola je uključena u mnoge projekte što doprinosi stručnom usavršavanju učitelja i kvalitetnijem radu s učenicima. Zbog visoke motivacije kolektiva za inovacijama učitelji su prošli edukaciju za projekt e-Dnevnik tako da smo svi uključeni u taj projekt. Opremljenost škole je na vrlo visokom nivou zahvaljujući osnivaču Gradu Koprivnici, donatorima i dobroj organizaciji u školi. Radi razvoja nastavnog procesa i stručnosti učitelja škola vodi veliku brigu i o stručnom usavršavanju učitelja prisustvovanjem stručnim skupovima izvan škole i organizacijom stručnih aktiva u školi. Svojim stručnim usavršavanjem otvaramo školu za inovacije. Tako smo postali eksperimentalna škola u provedbi kurikuluma građanskog odgoja, eksperimentalna škola izbornog predmeta građanskog odgoja u osmim razredima, uveli smo e-Dnevnik, izabrani smo u projekt e-Škole, uključili smo se u projekt Rane odgojno-obrazovne intervencije temeljene na pokazateljima uspešnosti, u projekt Razvoj kurikulumske kulture, Međunarodno nastavničko vodstvo, usavršavanje učitelja za izradu e-learning sadržaja u okviru projekta EduTeach, pola kolektiva prošlo je Superviziju. Ove godine uključili smo se u nove projekte, neki od njih su: Vodni agent s UZORom – mjerjenje potrošnje vode, projekt Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva „Svaki mjesec jedan sat volontiram“ u kojem smo dobili novčanu nagradu, projekt: Regionalna zaklada za lokalni razvoj Zamah, natječaj „Naš doprinos zajednici“ (građanska akcija), projekt pod nazivom „Vodu štedim da vrt uredim“ u kojem smo također dobili novčanu nagradu, u projektu Lets moove – Erasmus + surađujemo sa svim gradskim školama, a nositelj projekta je Grad Koprivnica sa Španjolskom, Francuskom i Poljskom. Projekt: Oboji svijet! bojama tolerancije – učiti demokraciju i toleranciju – škola je partner s Forumom za slobodu odgoja, u projektu pod nazivom „Grad na drugi pogled“ partneri smo s Udrugom PUNKT i Gradskim muzejom Koprivnica, nastavljamo s projektom na temu održivog razvoja s gradom Grenobлом u Francuskoj.



Surađujemo s drugim školama u Republici Hrvatskoj i europskim gradovima. Na međunarodnoj razini ostvarujemo i nastavljamo suradnju s OŠ „Olga Meglić“ iz Ptuja, članovi smo Međunarodne Eko škole, povezujemo učenike koji uče francuski jezik s učenicima iz Francuske, surađujemo s europskim nastavnicima kroz projekt Internacional teacher leadership. Energetsko osvještavanje učenika - projekt je za koji smo primili nagradu u Italiji (Napulju), a nakon toga na završnom natjecanju drugu nagradu u Belgiji (Bruxelles) što nam je otvorilo mogućnost odlaska nastavnika i učenika na susrete u Europu.

Veoma smo sretni što smo u školi nadogradili projekt VODNI AGENT i započeli s realizacijom građanske inicijative „Vodu štedim da vrt uredim“ postavljanjem mjernih uređaja za potrošnju vode uz prisustvovanje partnera Udruge za održivi razvoj Hrvatske (UZOR Hrvatske) i Koprivničkih voda. Financijska sredstva za nabavu uređaja, ali i za realizaciju cijele inicijative osigurana su iz natječaja Zaklade Zamah za građanske akcije „Naš doprinos zajednici“ u kojoj je škola dobila bespovratna financijska sredstva u iznosu od 13 tisuća kuna. Sada sve učionice u razrednoj nastavi imaju mjerne uređaje (Vodne agente) kojima će mjeriti potrošnju vode, a edukacijom od strane svojih učiteljica nastojati će smanjiti nepotrebno istjecanje vode te tu ušteđenu vodu iskoristiti za zalijevanje organskog vrtića je postavljanje slijedeća aktivnost u sklopu projekta.

mr. Sanja Prelogović, ravnateljica

OŠ „Antun Nemčić Gostovinski“, Koprivnica

Naša škola se od 2003. godine ponosi certifikatom Međunarodnih eko - škola. Zelenu zastavu Međunarodnih eko škola potvrđujemo mnogim projektima u našoj školi kojim brinemo o okolišu i održivom razvoju. Srebrnim certifikatom Međunarodnih eko - škola nagrađeni smo za svoj trud 2011. godine. Trenutni status škole je Zlatni, a ove će nam se godine za dosljedno sudjelovanje u programu dodijeliti dijamantno priznanje.

Brigu o okolišu i održivom razvoju provodimo redovitim praćenjem stanja okoliša, zbrinjavanjem otpada, štednjom električne energije, razvrstavanjem otpada u učionicama, sakupljanjem starog papira, sudjelovanjem na raznim eko natječajima ... U suradnji sa INA d.d. i Novi list Rijeka izradili smo Mapu zaštićenih područja Koprivničko-križevačke županije. Aktivno sudjelujemo u akciji sakupljanja otpadnih plastičnih čepova kojom pomažemo Udruzi oboljelih od leukemije i limfoma iz Čakovca. Uključeni smo u akciju Litter Less Campaign (Za manje otpada) - ovu kampanju provode Wrigley Company Fundation i Udruga Lijepa Naša, a njen cilj je smanjiti otpad te dugoročno utjecati na promjenu navika kod mlađih. Učenici sudjeluju u raznim aktivnostima obilježavanja Klimatskog tjedna u Koprivnici. Svake godine u organizaciji Hrvatskog botaničkog društva obilježavamo Tjedan botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirki Hrvatske. U toj manifestaciji surađujemo s brojnim stručnjacima, umjetnicima, poduzetnicima i ustanovama. Popis aktivnosti koje provodimo je dug, a od ove godine sudjelujemo u projektu Vodni agent uz partnera UZOR Hrvatske i KCVODE. U veljači ove godine u tri učionice postavljeni su mjeraci vode pa učenici prate tjednu potrošnju vode, analiziraju podatke i provode različite aktivnosti koje vode racionalnom korištenju vode u svakodnevnom životu. Dobivene podatke unose u postojeću aplikaciju Vodnog agenta te uspoređuju s podacima iz ostalih škola. Uz praćenje, bilježenje i uspoređivanje svaki se odjel uključio u provođenje aktivnosti na svoj način:

- obilježavanjem Svjetskog dana voda,
- uređenjem školskog panoa temu zaštite voda,
- interpretacijom raznih tekstova i pjesama na temu voda,
- smišljanjem eko – vodenih poruka koje smo objesili u školski hodnik,
- posjetom potoku Koprivnici i proučavanjem živog svijeta u potoku i uz potok...

Sretni smo i ponosni što smo uključeni u projekt Vodni agent jer tako živimo eko kodeks naše škole:
EKO-ŠKOLA BUDUĆNOST NOVA.

“NE BACAJ POKRAJ KANTE SMEĆE, ZATVORI VODU DA NE TEČE, ŠTEDI STRUJU SVIJETLO GASI I PRIRODU SPASI.”

Koordinatorica Vodnog agenta:
Ljupka Mihailović, učiteljica RN

KOPRIVIČKE VODE

Pokraj vode Drave, ravna Podravina
zemla vodom plavna, nama domovina
Dubravko Ivančan (1931. – 1982.)



Podravina je bogata vodom i zaista je „zemla vodom plavna“. Možda i zato dostupnost vode olako podrazumijevamo - treba samo odvrnuti slavinu. No, taj blagoslov obilja vode i obvezuje, sve nas na racionalnu upotrebu, a Koprivničke vode na brižno gospodarenje. Vodno blago je strateški državni interes i godpodarenje vodom je potrebno utemeljiti na stručnom znanju i zakonskom normativu koji će odrediti pravila korištenja vode, vodeći brigu o općem dobru danas, kao i o naraštajima koji dolaze sutra.

Brižno gospodarenje mjerljivo je u kvaliteti vodnih usluga koje obavljamo – usluga javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, i vjerujemo da ih obavljamo na zadovoljstvo naših korisnika. Naše uvjerenje pokrijepljujemo slikovitim podacima; gubici u vodoopskrbi iznose vrlo niskih 12,3 %, a na potoku Bistra, koji je prijemnik otpadnih voda, ribiči su uobičajena pojava. Uz visoko pročišćenu otpadnu vodu uređaj producira i suvišni mulj, koji se obrađuje inovativnom tehnologijom do krajnjeg proizvoda, NEUTRALA, koji se može koristiti kao sirovina u građevinarstvu. Time je okolišni otisak našeg ukupnog gospodarenja vodom sveden na nultu stopu.



Briga o budućnosti ogleda se u aktivnoj zaštiti izvorišta pitke vode i ulaganju u sustave vodoopskrbe i odvodnje. To iziskuje znatna sredstva koja je prema današnjoj finansijskoj regulativi potrebno pronaći kroz zahtjevne europske projekte. Trenutno smo aktivni u dva takva projekta na uslužnom području Koprivničkih voda. Na području aglomeracije Koprivnica je u tijeku Projekt pripreme projektne dokumentacije i aplikacijskog paketa za rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih sustava javne vodoopskrbe i odvodnje. Vrijednost projekta je 5.950.000 kn, a s 85 % je sufincirana iz EU Kohezijskog fonda. Na aglomeraciji Gola u tijeku

je izgradnja kanalizacijske mreže i Uređaja za pročišćavanja, a projekt je ukupne vrijednosti 13.953.535,30 od kojeg 90 % osiguravaju Hrvatske vode iz EIB/CEB programa.



Osim tehničke, zdravstvene i ekološke dimenzije naše djelatnosti važan nam je i socijalni kontekst, naši korisnici, prema kojima želimo biti otvoren na obostranu korist. Posebno se to odnosi na najmlađe, vrtićance i školarce, koje rado upoznajemo s našim radom na našim postrojenjima ili u njihovim učionicama. Prepoznati u tome pozvani smo na sudjelovanje u međunarodni projekta Vodni agent. Rado smo se odazvali i danas smo ponosni na to sudjelovanje, a dječji su osmjesi potvrda da smo na dobrom putu.

dr. sc. Damir Ruk, dipl. ing.
Voditelj RJ proizvodnja pitke vode



UDRUGA KOJA GRADI PUT PREMA ODGOVORNOSTI I ODRŽIVOM RAZVOJU

Misija Udruge za održivi razvoj Hrvatske (UZOR HRVATSKE) je rješavanje društvenih problema na održivi način. Vizija Udruge je da Republika Hrvatska postane UZOR održivosti.

Udruga je osnovana 27. srpnja 2009. godine s idejom razvoja mreže odgovornih članova u društvu koji svojim djelovanjem doprinose održivom razvoju Hrvatske. Ključni ciljevi UZOR-a jesu promicanje, poticanje i unapređenje održivog razvoja u Hrvatskoj.

Udruga je u svom djelovanju fokusirana na:

- prepoznavanje ključnih društvenih problema i njihovo rješavanje (npr. deponiranje otpada, nepostojanje odgoja i obrazovanja djece za održivi razvoj, klimatske promjene itd.) te
- prepoznavanje poželjnih društvenih ciljeva, njihovo promoviranje i ostvarenje (npr. energetska neovisnost i stabilnost utemeljena na obnovljivim izvorima energije, racionalno postupanje sa svim prirodnim resursima, očuvanje pitke vode itd.).

Svoje ciljeve Udruga ostvaruje pokretanjem aktivnosti, građanskih inicijativa, projekata i programa, samostalno ili u suradnji s partnerima iz javnog, poslovnog i civilnog sektora.

Aktivnosti i programi Udruge jesu:

- Teretnim biciklom do održive zajednice - razvio se na temeljima građanske inicijative Zajedno za zeleniju i zdraviju Koprivnicu. Dio je UZOR-ove nacionalne vizije kojom se svakom građaninu Republike Hrvatske želi omogućiti odvojeno sakupljanje svih vrsta korisnog otpada u kućanstvu, na mjestu nastanka. Program se temelji na inovativnom sustavu za sakupljanje otpadnog papira teretnim biciklima u kućanstvima, od vrata do vrata.
- Zajedno za djecu i planet Zemlju - djecu u vrtićima i školama poučavamo odvojenom sakupljanju otpada i izgrađujemo im inovativne sustave za odvojeno sakupljanje i zbrinjavanje korisnog otpada (papira, plastike, stakla, metala, tekstila i starih baterija). Dugoročni cilj programa je djecu u Republici Hrvatskoj poučiti svim tajnama recikliranja otpada te utjecati na svijest djece i mladih u Republici Hrvatskoj o važnosti njihove odgovornosti za održivi razvoj zajednice.
- Program JAKO - partnerstvo u provođenju i financiranju

Programa regionalnog razvoja civilnoga društva i lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj od 1. siječnja 2013. godine. Program se provodi temeljem novog koncepta kapilarne rasprostranjenosti Programa kroz snažne i učinkovite regionalne mreže sastavljene od regionalnih centara podrške i s njima povezanih županijskih suradnih organizacija. UZOR HRVATSKE je županijska suradna organizacija na Programu za Koprivničko-križevačku županiju.

- Zelena knjižnica – provodi se u suradnji s Knjižnicom i čitaonicom „Fran Galović“ u Koprivnici od 1. siječnja 2013. godine pod motom „Zajedno u brzi za okoliš“. Obuhvaća bogat i raznolik program koji na razne načine tematizira ekološku problematiku. Knjižnica i čitaonica doprinosi provođenju programa ulaganjem resursa iz svoje osnovne djelatnosti, a UZOR HRVATSKE putem znanja svojih članova, radionica, predavanja i sudjelovanja u događanjima.
- Zajedno za bolju klimu – usmijeren je na smanjenje emisija stakleničkih plinova koji uzrokuju klimatske promjene i smanjenje njihovih negativnih posljedica na život na Zemlji. Kao ključni okvir za djelovanje primjenjujemo Europsku klimatsku politiku pod nazivom Klimatska akcija. Možemo i moramo početi raditi drugačije za djecu, bolju klimu i planet Zemlju!
- Vodni agent – međunarodni projekt društvene odgovornosti prema vodi u regiji koji je pokrenula slovenska Vodna agencija, a UZOR je odlučio projekt inicirati u lokalnoj zajednici i koordinirati ga u Hrvatskoj. Osnovna ideja projekta je uspostavljanje međunarodne suradnje i povezivanja kroz poticanje promišljanja o svakodnevnom odnosu prema vodi te predlaganje promjena prema racionalnom i odgovornom ponašanju prema vodi.

Kroz iniciranje najnovijeg projekta Vodni agent u lokalnoj zajednici, UZOR je uspješno povezao interes civilnog, javnog i poslovnog sektora te je na taj način ostvaren sinergijski efekt u održivom razvoju zajednice. Uvijek je iznova velika radost i sreća doživjeti u praksi da inicijativa civilnog sektora koja je usmjerena na našu djecu i njihov odnos prema vodi, ujedini interese sva tri sektora u društvu na putu prema održivom razvoju.

*Matija Hlebar,
predsednik Udruge za održivi razvoj Hrvatske, UZOR Hrvatske*



JCI OpeNS

JCI (Junior Chamber International -www.jci.cc) je svetska zajednica mladih lidera i menadžera uzrasta 18-40 godina koji dele uverenje da u cilju stvaranja pozitivne promene, moramo uzeti učešće u kolektivnim akcijama za poboljšanje sebe i sveta oko nas. Ideja koja okuplja članove JCI je lični i profesionalni razvoj, društveno odgovorno ponašanje i iniciranje i širenje pozitivnih promena u društvu projektima edukativnog, poslovnog i humanitarnog karaktera.



JCI Novi Sad, kao organizator Humanitarnog golf turnira JCI OpeNS, deo je međunarodne federacije koja broji oko 200.000 aktivnih i milione počasnih članova, u više od 6.000 lokalnih organizacija u 115 zemalja širom sveta.

JCI ima sklopljene sporazume o saradnji sa najznačajnijim svetskim organizacijama kao što su: ICC, UNICEF, CARE, AIESEC, PAHO, WHO i UNESCO. Osim toga, JCI je jedina organizacija koja ima pravo da koristi amblem UN-a.



Tradicionalni humanitarni turnir JCI OpeNS

Od 2009. godine do 2015. godine sredstva obezbedjena humanitarnim golf turnirom bila su namenjena najrazličitijim akcijama od pomoći obolelima od fenilketonurije, preko podrške projektilma Fonda B92 „Hrana za sve“ i „Bitka za bebe“ kao i „Sigurnoj dečjoj kući“. Već 2009. godine naša aktivnost je primećena i dobili smo nagradu “Najbolji projekat za prikupljanje sredstava” na Nacionalnoj Konferenciji JCI Srbije.

JCI OpeNS 2016 će biti održan 2. jula u Golf klubu Centar.

Početak golf turnira za golfere: 10h

Početak golf demo dana za ostale goste: 13h

Svečano proglašenje pobednika: 16h

Kotizacija za učešće: Golferi 3.500 din (golf turnir, osveženje, ručak)

Ostali gosti-negolferi 1.500 din (osveženje, instruktor, oprema i kratka škola golfa + mini turnir – golf demo dan)

Sve detaljne informacije biće blagovremeno objavljene na sajtu www.golfclubcentar.rs i mogu se dobiti i na email. andrea.mladin@golfclubcentar.rs

Ove godine odlučili smo da podržimo Međunarodni projekat Vodni agent Dunavske regije, i deo obezbedjenih sredstava namenimo osnovnim školama i njihovom učešću u ovom značajnom projektu.

Golf Centar

Nalazi se u najpitomijem delu vojvođanske ravnice, naslonjen na desnu obalu panonske lepotice Tise. Smešten je neposredno uz magistralni put Novi Sad - Zrenjanin, u opštini Žabalj, i udaljen svega 100km od Beograda, 30km od Novog Sada i 10km od Zrenjanina. Prostire se na površini od 38 hektara.



Golf predstavlja izvor sportskog i takmičarskog duha, rekreacije, ali i uspešnog biznisa. U golfu su svi ravnopravni i golfom može da se bavi svako, ali samo ukoliko prihvati sportske, društvene, kulturne i moralne standarde na kojima ova plemenita igra, s ponosom, egzistira već više od 400 godina. Vođeni tom idejom, smatramo ovo izuzetnom prilikom za humani gest i okupljanje u prijatnom ambijentu golf terena.

*Andrea Mladin
event manager*



ENERGO GO

Širenjem mreže koordinatora - Vodnih agenata i umrežavanjem osnovnih škola stvaramo mogućnost širenja informacija i umrežavanja privrednih subjekata i preduzetnika koji su spremni dati podršku projektu; upoznavanje sa investicionim potencijalima lokalnih samouprava i pojedinačnim školama i njihovim aktivnostima u oblasti zaštite životne sredine i energetske efikasnosti. Kao dodatnu vrednost projektu Vodni agent , u cilju što kvalitetnijeg rada sa decom ali i odraslima okupili smo kompanije i preduzetnike u grupaciji **Energo go**. Time smo omogućili kontinuirano sprovodenje projekta u školama koje ne mogu same da finansiraju aktivnosti. Čitav program smo unapredili sadržajem Mobilna vodna postaja koji deci prezentujemo na školskom danu zaštite životne sredine , danu tehnike ili bilo kojim drugim povodom po dogovoru. Mobilnom Vodnom postajom deca upoznaju kako funkcioniše sistem vodovoda i kanalizacije, nevidljivi svet cevi ispod zemlje i u zidovima, odakle dolazi topla voda, kako sakupljamo kišnicu, kako izgledaju slavina i vodokotlič iznutra...Time projekat Vodni agent dobija dodatni sadržaj jer deca stiču nova znanja i iskustva i bolje shvataju potrebu o racionalnoj potrošnji vode.



smo mogućnost predstavljanja u Supermarketima širom Slovenije kao i uključivanje ponude u program Tuš klub kartice ugodnosti. Trgovinski lanac Engrotuš prepoznao je kvalitet projekta i prihvatio ideju da svoju društvenu odgovornost iskaže doniranjem 37 uredjaja osnovnim školama u Sloveniji. Time je za školsku 2016/2017 stekao poziciju Ambasadora vode Slovenije. Kao kompanija koja promoviše slovenačke proizvode, privredu i poljoprivredu sjajno su se uklopili u projekat kako promotori očuvanja vode kako jednog od najznačajnijih potencijala Slovenije. Teritorija Slovenija jedna od, vodom najbogatijih zemalja Evrope, a koje ujedno i po kvalitetu spadaju u sam vrh. Ali isto tako, ulaže značajne napore da se taj prirodni potencijal očuva.



Istovremeno, omogućio je ostalim partnerima u projektu da svoje sadržaje promovišu na savetodavnim vikendima u Supermarketima odnosno da smo svi zajedno kao Energo go na usluzi svima koji su zainteresovani za energetsku efikasnost, obnovljive energije i održivost prilikom gradnje ili rekonstrukcije stambenih objekata. Više o skupini Energo go možete saznati putem emaila: energogo@vodnaagencija.org

Kao, primer dobre prakse, takodje želimo da predstavimo inicijativu partnerske organizacije iz Hrvatske, UZOR Hrvatske, koja je okupila 10 preduzetnika iz Koprivnice, oko ideje nabavke 6 edukativnih paketa Vodni agent za dečji vrtić Tratinčica iz tog grada u Hrvatskoj. Više o ovome nalazi se na www.vodnaagencija.org

Jože Cvetko
vodja projekta Energo go



